

Periòdich setmanal,
satírich, humorístich
y de..... broma.

SORTIRÁ ELS DISSAPTES

Direcció: Corró, 28

No's retornan els originals.

Un nombre 5 céntims.

q. Albrida

Glosari de Secó

EN COMA

¿Sabeu qu'es una birolla? Una birolla es una cosa indispensable á totes las festas-majors; sigan grans, sigan petites,

á totes hi há una birolla. Donchs, aixó es en Coma una birolla indispensable á tots y á tot.

Ell sempre es útil per tot arreu. No hi há vetllades, mitins ni juntas, representacions, comissions y delegacions, ahont en Coma no hi porti la devantera. May s'ha negat á anar allá hont el demanen. No'l té'l dó de la negació, sempre diu que sí; ficseus'hi, quan saluda fa anar el cap amunt y avall unes quantas vegades com dient: «sí, sí, concedit tot lo que'm demaneu», encar que no li demanin res. ¡Ah!, y fins caminant va fent sempre «sí, sí, sí...»

Qu'es vritat tot quant dich, ho demostra palpablement lo que vaig á esplicarvos: En dugas distintas ocasions van demanarli s'encarregués de dos importants papers en la representació d'una comedia y una sarsuela; l'un, poch moments avans de comensar la representació; y l'altre un cop ja comensada—puig va indisposarse un dels actors—y éll ab aquella bonhomia que'l caracteriza, va vestirse el traje respectiu sens mica de réplica. Ell may diu que no... Es bon home, per la rahó de que si fos dona, sería una *mala dona*...

L'hi escau perfectament bé una frase qu'en Puig li diu tot sovint, y que per ser massa gráfica y *pintoresca* m'abstinch de transcriure.

Sempre está encostipat—sabeu perqué?—per no portarli la contraria al airet que l'ha sorprés al sortir de casa. No voldria equivocarme, pro penso que de petit va tenir totes las malalties propias de l'edat; per que sí, per no gosar indisposarles, y per no dils'hi que no.

Ah, en Coma es un bon xicot es *un bon noy*; lo que deixo dit m'escusa de demostrar'ho; es bo y te talent, dos qualitats que dificilment se troban juntas. Jo sempre li dich, «farás carrera, Pepet; ets de la fusta dels que pujan amunt». *Arriba joven, V. subirá, yo le empujo...*

Xena

Caricatura del glosador.

El Savi de Vilatrista

O L'HASSANYA D'UN NEOFIT

Divendres prop-passat, va ser objecte d'una cobart agressió, l'impressó de EL NARRO —que res te que veurer ab els que fem aquest periódich— el nostre estimat amich en Joseph Garrell,

per part d'un intel·lectual, sociòlech, sàbi, artista y pica-pedrer tot d'una pessa.

No explicarem el fet, puig, com qu'está en mans del Jutjat, á la Justicia es qui toca fer entendre á n'aquest ...séba, que pera pegar á un home s'han de tindre rahóns molt poderosas y probas palpables de que'l que reb, siga l'autor dels fets pels quals l'ex-director de Llevor ha portat á cap la seva hassanya.

* *

Per quan tot estiga en son lloch, anunciém un extraordinari de EL NARRO que's donará gratis á tothom, dedicat exclusivament á n'aquell home que's deixa dir MORO segóns *per qui*, sens enfadar-se y que segóns *per qui*, per molt menos s'encén; prometent á nostres lectors que n'hi haurá per suc-car'hi pá, llogar'hi cadiras y una pila de cosas més, puig hi posarem de la nostra part, tot el *chic-parisién* possible.

La Redacció.

No hi tornaré may més

(HISTÓRICH)

Sí, lectors, tal com sona: no hi tornaré may més. Sentiria, pró moltíssim, qu'es reproduhis un'altre escena nocturna com aquella; que si avuy soch víu, dech donarne las gracias á la *Verge de la Cardelera*, que tot y no sent fervorós creyent de la seva virginitat, per xó la pobra dona no va deixar de vetllar per la meva salut.

Estavam reunits y en mitx d'un silenci sepulcral varis amichs davant per davant d'una casa qu'está situada á la plassa gran d'aquest poble, els que estavam fent algunas observacions feministas, quan tot de cop sense avisarnos ni molt menos la campana dels quarts ens en *etxiva* dos pera la una.

Al sentir-la varem despedirnos y al darnos el bona-nit reglamentari, un dels de la colla salta tot decidit y ens diu:

—Noys, voleu recordar els temps de la nostre infancia?

Jo si que al sentir aixó, ja'm poso á fer de *caball*, de cap á la paret, cregut que la proposió del company fora la de jugar á *caball fort*.

—Qué fas—diu tot decidit—, ja vols fer el burru..... No, home no, no es aixó lo que vull proposá. ¿Veyeu aquesta corda que penja amb una anella al cap de vall? donchs bé, al al cap de munt d'aquesta y al interior d'aquella finestra hi

há esquella que serveix d'avís à dos dependents que hi treballan, á fi y efecte de que quan l'amo ó la mestressa tenen de menesterlos han de fer no més que tocalsi una mica l'esquella pera que baixin tot seguit. Ho teniu ben entés? donchs apa, quin es el de la colla que la vol estirar? ¿tu?.....

--Sí, jo,—vaig dir—ja sabeu qu'en aquests cassos soch l'únich, perque de petit ja resultava ésser el cap-devanter de la colla almenys quan se tractava de molestar y de passo perjudicar al pacífich vehinat.

—Arriba, aquí la tens; tócalc'sela dugas ó tres vegadas y quan els sentis venir recula y vina cap aquí á'ls corredossos que ja'ns hi trovarás.

Tal dit, tal fet; á la segona vegada d'estirar la cordeta y quan menys me creya ser sorprés per algú, em trovo en els nassos del *Comendador*, dich, del sereno del barri, que al primer deuvosguart que'm dona es un cop de *xuxu* en el meu *hongo*, que de no portarlo, el meu pobre cap em queda com una magrana esberlada.

La sort encare'm protegía, puig que si m'arriba á badá'l cap tenia á ca'n Sitjes á quatre passos y éll com á individuó de la Creu Roja podia prestarme'ls primers auxiliis. Y, aquell *pájaro nocturno*, sense donarme cap clase de satisfacció em dirigeix aquestas paraulas: avuy t'escapas aixís, pró lo qu'es un altre día no dormirás pas á casa teva.

Al sentir aixó volia defensarme com un sol home, pró, al moment observo qu'está *nublado* y vaig créurer més convenient anarmen cap á casa, que no fos cas qu'una *tempestat* me deixés fet un «ecce homo».

Y sens contradirlo ni d'una paraula agafó á l'*infortunat hongo*, que pobre, no semblava'l mateix; alló va ferme l'efecte d'una caldera sense cul.

Y sens altre novetat arrivo á casa y á la primera providencia vaig administrarme una copeta d'aigua naf pel susto. Es alló d'*hombre prevenido*.....

Y al punt de la una em trovo demunt del catre dihent arrant de llavis: dorm am tota tranquilitat qu'el percans d'aquesta nit haurá quedat mort en el lloch del *suceso*; tot perque'm vaig créurer qu'aquell *pájaro nocturno* no m'havía conegut.

Am tot aixó faig una estremitut, em baixan las parpellas y..... aquí'm quedo adormit!.....

Cihottet-y-bilis.

Los trasnochadores

(Chulaperias)

Era un sábado por la noche y sin embargo no llovía, más la luna patrona de los enamorados brillaba á lo lejos con una sonrisa de tunante en que después de habernos tirado una ración del *cine* nos reunimos unos cuantos trasnochadores de buena fama de esa población conocidos por Boceras, Frascuelo, Tatso, El Tifus, Nichi y yo; ná que se trató de echar una cana al aire en vista de que el tiempo era magnífico y sin hacer caso de los vigilantes nocturnos por sus fieras amenazas, propuse que teníamos que ir á tomarnos unos culitos de Ron ú de lo que sea en *cala Filo*, ná que el amigo Frascuelo pidió la palabra y dijo que nos convidaba á beber unas copitas de vino tinto en la taberna de *cala Paca*, ná que quedó aceptada la invitación y nos dirigimos como un solo hombre hácia la casa del *crimen*. Allí se bebió, se tocó, se cantó y se bailó por jondo, con cuatro compañeros de *lipendi* yalguna que otra borrachera á causa del aguardiente.

Entre tanto se pasaba la noche hasta que llegó el crítico momento de satisfacer el gasto, en el que se encontró el Frascuelo que le habían robado quince pesetonas y media, vulgo veinte y cinco y una *chaira* toledana de á catorce muelles. Ná que metimos un escándolo fenomenal y nos liamos á bofetás con los de la *secre*; entre ellos había el Menut Baldi y Castellet y desde allí nos llevaron á la *delega* del segundo distrito (San Francisco) y una vez á dentro nos dieron unas *betas sevillanas* que nos dejaron verdes, y la suerte fué que por casualidá llevaba un *naipe* en el bolsillo y nos pusimos á jugar á la «Espasa y treinta hú y de esa manera pasamos la noche; ná, y á la mañana siguiente nos dieron el pasaporte y salimos bufando y.... tan tranquilos.

Busquit-y Bilis.

DE CARAMBOLA

D'un *retruch*, am *passabola*
—explicava jo á la Paula—
va sortirme per la *taula*
de l'efecte, *carambola*.

Y, al tocar am *desefecte*
á n'l *mingo* á mitx d'estrella

va sortir del *cop d'estella*
un *efecte* sense efecte.

Jo que tiro per *trestaulas*
dich: *retruch!* ho endevino
y desd'allavors opino
que millor, es jugá'm *Paulas*.

JUANITO.

En Climent y la Marió

*Drama històrich molt antich
que tot passa en una nit.*

*Vol ser istil modernista
y resulta ser pessimista*

*Vers lliure del més pervers
que s'ha fet al Univers*

NOTA

*Si vols conservar la pell
no cantis en cap Castell*

ELL

!La nit es negra com un corp negre

¡Ay! quina por!

Molt lluny se senten las notas tendres
d'un trovador.

Es lo cantayre que ab la guitarra

Canta y més canta á la Marió

qu'es la pubilla

l'unica filla,

del Gran Baró.

¡Si ho sap son pare

quina estamenya de cops de sabre

que s'et prepara!

¡La nit es negra com un corp negre

¡Ay! quina por!

Lo Baró que pren la fresca sota la parra
sent la guitarra.

La Marió espaterrada també la sent

¡Pobre Climent!

Mentres planys tristos donas al vent

s'esmolan eynes de las que punxan

s'afilan armas de las que matan.

¡Quina tunyina que s'et prepara

quin somatent

Vent de tempesta que fá rum, rum,

Trons horrorossos que fan retruny
 en tot lo Castell
 Llamps qu'es cargolan com serpentinas
 de can Garrell.

Tot es condol, tot es ressó.
 La nit es negre com un corp negre
 ¡Ay! quina por.

Tocan las dotse y ¡quin esglay!
 ¡quina bassarda fa lo batall!
 Lo Climent canta sensa pará
 tons d'anyoransa que fan senti
 notas tan tristas que fan plorá
 y una rondalla que diu aixis:
 ¡Marió! ¡Marió! ¡Marió!
 (aqui tres cops de bordó
 diu la cansó:)

Per tu'm deleixo y estich cor-pres
 per tu no menjo casi be res
 sinó t'afanyas á dar-me un sí
 qu'el cor ompleni de dols consol
 per en Climent resa, resa per mi
 demá jo'm penjo sobre d'un pí
 ¡Ay! sí.

L'espasa del Baró que te un pam d'ample
 s'enfonsa dins lo ventre d'en Climent
 que rodola, rodola hasta l'abim
 secreta tomba de tan gros crim.

Adeu Baró

La nit es negre com un corp negre
 ¡Ay! quina por
 ¡Ay! ¡Ey!

¡Oh!

Sha-si.

¡Pobre Xino!

No vull parlarvos de cap xino de la Xina, ni molt menos. Vull parlarvos d'un célebre gos que jo tenia y que per cert me l'estimava d'alló més, puig que además de ser un bon guardiá, posseia moltes qualitats bones que á vegadas els humans no las tenim. Entre ellas, tenia la d'empaitar á tots els gats y gatas del veinat per tremendos que fossin y adiestrats en alló de *Purpa*, á quins tenia mitj esporuguits, pro especialment á las gatas, á las qu'empaitava am molt més delit, encare que moltes vegadas arrivés á casa amb els morros sagnants de las esgarrapadas.

Donchs, sí; era un gos com no n'hi han: negra, gros, fatxada, carinyós, obedient y molt *endrepadó*, amb un pel tan llarch y lluent que talment semblava seda. Vegin si en tenia de pel que cada vegada que l'asquilavam n'ompliam un matelás *peut* de matrimoni del llit de ferro que tenim al quarto de darrera.

¡Pobre Xino! Tan trempat qu'era y pensar que are fá un any va morir! Y, ¿sabeu de que va morir? ¿No? Donchs, d'una trepitxada que li va donar la estertelada máquina d'en Rocabert. Aquella diu sa que per las *náfras* que porta á sobre, sembla que ni tantost té forza per arrossegar un tros de tran, y en va tenir prou y massa, pera matar al meu pobre Xino...

Y quina bestia tan desgraciada era aquell gos; amb el termini de dos ó tres mesos va estar tretze vegadas malalt, per lo que n'he de donar una pila de quarts á n'el metje de las bestias o siga el *manascal*, y tots, tots els meus sacrificis, perquè n'hagués de morir d'una ensopegada ab una máquina de ferro-carril.

Que n'es de sensible pensar que una bestia tan mansa hagués de morir de tan poca cosa!

¡Pobret! ¡Pobre Xino! Era una bestia tan entenimentada que semblava una persona!...

Encare'm sembla que'l veig quan jugava á saltar y parar amb un tocino que criava ¡ay! criava, engreixava, —perque may he sigut dida de porchs— y que era un dels millors amichs que tenia el Xino.

Pró, que hi farem. Sols em queda el consol de recordarlo avuy que compleix el primer aniversari de la seva mort, per

lo que penso ferli dir mitxa tersa dé pare-nostres y ferli portar per una representació de la rassa canina de *petanés*, el collar y el murrió, qu'encare guardo com á recort, al puesto ahont, hi descansan els ossos de tan bona bestia.

Menos.

MAL MODERN

No's creguin que vagi á tractar d'un mal qu'ataqui á l'ossamente, á les sangs ó á les carns, nó, per'aixó ja tenim als metjes.

El mal que vull tractar es un mal moral qu'ha vingut sobtat y s'encomana com si fos peste. Aqueix mal ataca de plé á plé á quatre tontos que tenen el cervell plé de serraduras, y tot d'un plegat s'han tornat savis ¡pró de quina manera fills meus! No ho fassin córrer pró per una casualitat casualíssima vaig arreplegar l'altre dia la recepta per ésser savi que devía pèrdrer algú qu'en volíá ser; deya aixis: Agafeu un bon grapat de pretensions, (no n'hi há may massa), de fatuitat dos grapats grossos, (no tireu curt), apreneu unas quantas frasses de *relumbron* y uns quants mots ben estranys, feu ho bullir amb un'olla feta de plagi ó copia y quan bulli ti-reuhi un pols de xerrameca, preneuhó am molts dossis y «el efecto sigue después de la primera toma». ¿Qué tal?.... ¿Qué'ls en sembla? ¿Eh qu'es *caya* la tal recepta? Donchs bé, als que prenen aquest xarop els vé tot d'un plegat una arrencada de savi que no té aturador y vulgas no vulgas han de fer de savi, y no d'una sabiesa qualsevol, nó, d'una sabiesa *enciclopèdica* ¡sí senyors! que parlan de tot, per ells el mon ya no es cap *caos*, y aixis que se'ls presenta ocasió vos engaltan entre cap y clatell un raig tan gros de conceptes, téssis y demés menudencias intellectuals barreijadas amb aquells mots estranys (que la major part, ells no saben lo que volen dir) que no estranyo que després de la *peroración* quedin esma-perduts y boca-badats els qu'han tingut el *valor* d'escoltarlos fins al final.

Per ells no hi há res *vedat*; fan judicis de tot y naturalment com que no cntenen am res se'ls veu el llautó qu'es un *comento*.

Parlan de música y'ls seus coneixements y gust musical

se'ls comprenen desseguida que tenen la *debilitat* de cantar. Vos hi clavan cada desentonada y cada bunyol (musical ¡eh!) capàs de fervos aborrrir fins á la *música celestial*.

Y aixís am la pintura, literatura (mea culpa) ciencias, et-cètera, am tot fican..... la pata.

De llegir, ja llegeixen, (s'ha de confessar la veritat); pró molts vegadas no comprenen lo que llegeixen, altres comprenen malament y algunas vegadas també comprenen bé, pro quan la seva alegria traspasa'ls límits naturals, es, quan pescan una paraula que'ls sembla una mica estranya y recargolada, s'hi ficsan ben bè, la retenen á la memoria y l'engaltan á la primera ocasió y las més de las vegadas ¡pobre paraula! s'hi mort de fástich en el concepte que l'han engiponada.

Si'm fos permés els aconsellaria que llegissin «Els Savis de Vilatrista», «La Lley d'Herència» y altres per l'istil, ja que son obras qv'hi trovarán mots *técnicos* pera tots els gustos y gastos.

M. Martí Cuixart.

(S'acabarà).

Te-te-ri. Te-te-ré.

Es fá sapiguer que s'ha perdut el teló de boca de l'esce-nari del teatre de «La Unión Liberal,» qui el trovi y esdigni seguir una mica més las reglas de l'art, deixatnoslo cáurer al final de cada acte pera no trèurens del pensament la poesia dels dramas, qu'es representen, quin efecte moral desllueix el prosáich teló d'a-

noncis, li donarem..... un aplauso.

Xerraire.

¡ATENCIÓN!

Oridem l'atenció de tots nostres colaboradors, pera que, en lo successiu, fassin els originals mes curtiets; puig que degut á l'extensió y aglomerament de treballs rebuts, no podem publicar moltes seccions que tenim en cartera y desde el número següent publicarem.

Amb aixó, bona feyna y curteta

Endevinallas

¿En què s'assemblan las roses y els burots?

¿En què s'assemblan las arengadas y els urbanos?

Jaumet

(Solució el nombre vinent)

Cistella numèrica

3	.—Consonant.
3 1	.—Nota musical.
2 1	.— » » »
4 5	.— » » »
6 7	.— » » »
1 2 3 4 5 6 7	.—Nom d'home.
1 2 5 2 2 1	.—Poble catalá.
z 6 5 2 1	.—Nom de dona.
4 7 6 1	.—Poble catalá.
1 2 2	.—Vegetal.
3 5	.—Nom de dona.
4 1 3 5 2	.—Nom d'home

(*Solució nombre vinent*) Miguel Bultó (á) Caló

A REVEURER

*Tots els que tiran un carro
no lleigeixen pás el NARRO.*

.....

Car llegidor: de tú em despedeixo esperansat qu' altre volta quan tregui el nás el nás teu trovi arrant de mas quartillas y no pas per mocarhi, que molt be podria succehir, qu'estudiantme am atenció, et privés de que sense estar constipat, *mocat ne fossis*.

No perteneixo á la familia dels *Narros* y *Cadells* del temps d' en Joan de Serrallonga, res d'aixó; soch el llibre aquell inofensiu y pacífich, qu'ha servit de caminadors á tots ós que potser am petxada més ó menys segura han sentat la

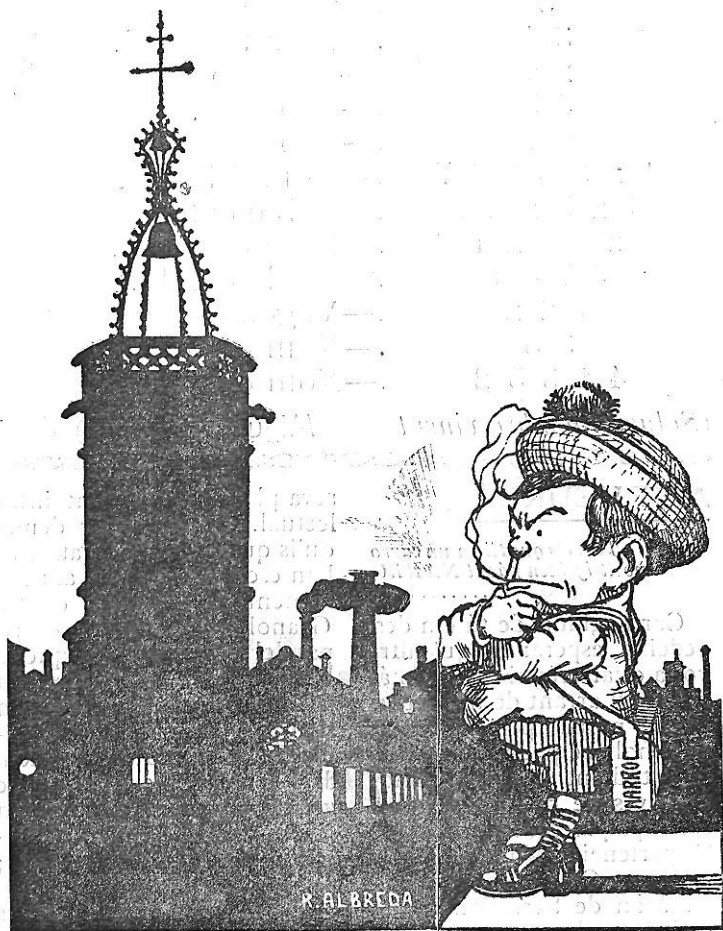
seva planta en el Mont intelectual. No sería per demés qu'ls qu'am tant elevats fins han escrit els articles aquells comentant el «Tots contra Granollers» y s'han preocupat del pervindre d'aquesta hermosa Vila ahont jo he vist la llum primera procuressin sas ben talladas plumas fer entèndrer á qui ho vulga entèndrer, que'l poble que vol de veritat regenerarse comensa per sapiguerse de raitj y de memoria el llibret delmeu nom; pacífich é inofensiu.....

Y am aixó no't dich pas Adeu, sino.... á reveurer!

El Narro

Imp. Garrell.-Granollers.

NOTA D'ACTUALITAT per R. Albreda.

EL NARRO: Tots volen preocuparse del pervindre de Granollers; y jo, Granollers el veig molt negrel..